

Cel mai probabil ați luat deja măsuri pentru a vă proteja angajații.

Evaluarea riscurilor vă ajută să verificați dacă aceste măsuri sunt cele mai potrivite.

Zece întrebări frecvente privind

Evaluarea riscurilor în microîntreprinderi și întreprinderi mici

Inspekția Muncii

2015

Această broșură se adresează în principal angajatorilor din microîntreprinderi și întreprinderi mici, dar poate fi la fel de utilă lucrătorilor desemnați, reprezentanților lucrătorilor, precum și tuturor celor interesați.

INTRODUCERE

V-ați întrebat vreodată dacă:

- *Pierderea unuia sau a mai multor angajați ar afecta în mod negativ afacerile dumneavoastră?*
- *Afacerea dumneavoastră ar avea de suferit dacă un lucrător s-ar accidenta sau s-ar îmbolnăvi la locul de muncă?*
- *Vreți să vă consolidați afacerea pe termen lung prin evitarea unor costuri datorate nerespectării obligațiilor privind securitatea și sănătatea în muncă?*
- *Este posibil să atrageți și să fidelizați personal bine calificat și instruit pe care să vă puteți baza pentru creșterea productivității?*

Dacă răspunsul dumneavoastră este „DA” la oricare dintre aceste întrebări, securitatea și sănătatea în muncă poate determina succesul afacerii.

1. DE CE ESTE NECESARĂ EVALUAREA RISCURILOR?

Este obligație legală:

Evaluarea riscurilor profesionale este o obligație a angajatorilor cerută de directivele europene transpuse în legislația națională, în cadrul procesului de aderare a României la Uniunea Europeană:

- Legea securității și sănătății în muncă nr. 319/2006 (art. 7 alin. (4) lit. a) - b)) și Normele metodologice de aplicare a acesteia (Hotărârea Guvernului nr. 1425/2006, cu modificările și completările ulterioare);
- Hotărâri de Guvern prin care au fost transpuse prevederile directivelor europene în domeniul securității și sănătății în muncă.

Aduce beneficii pentru afacere, prin:

- Reducerea numărului de accidente și a îmbolnăvirilor profesionale;
- Reducerea costurilor sociale și îmbunătățirea climatului de muncă;
- Consolidarea participării lucrătorilor la procesul decizional;
- Creșterea calității și competitivității produselor și/sau serviciilor oferite;
- Stabilitatea forței de muncă;
- Fidelizarea angajaților față de întreprindere;
- Îmbunătățirea imaginii și prestigiului întreprinderii.

Determină starea de bine la locul de muncă, prin:

- Îmbunătățirea sănătății și securității lucrătorilor;
- Creșterea siguranței și atractivității locului de muncă;
- Crearea unui echilibru între viața profesională și viața personală;
- Prelungirea vieții active;
- Aplicarea principiului „*mă simt bine, muncesc bine!*”.

2. CARE SUNT CONSECINȚELE NEREALIZĂRII EVALUĂRII RISCURILOR?

- Puneți în pericol sănătatea și viața lucrătorilor!
- Puteți suporta amenzi de zeci de mii de lei, bani pe care i-ați putea altfel investi în afacere!

Mai mult, în cazul producerii unui accident:

- Puteți răspunde penal;
- Puteți plăti despăgubiri victimelor și familiilor acestora, sau cheltuieli de spitalizare;
- Puteți deveni responsabil pentru traumele psihice și dramele sociale provocate de eveniment;
- Puteți avea pierderi materiale semnificative din cauza evenimentelor;
- Întreprinderea va suferi prejudicii de imagine;
- Vă reduceți șansele de a câștiga o licitație.

3. CINE POATE REALIZA EVALUAREA RISCURILOR?

Aveți următoarele **posibilități**:

- dumneavoastră personal în calitate de **angajator** care v-ați asumat, potrivit legii, realizarea activităților de prevenire și protecție (inclusiv evaluarea riscurilor),
- **lucrătorul desemnat** de dumneavoastră, conform legii, sau serviciul intern de prevenire și protecție,
- un **serviciu extern** de prevenire și protecție abilitat.

Dumneavoastră și lucrătorii din întreprindere cunoașteți cel mai bine riscurile de la locurile de muncă. Folosiți-vă de aceste cunoștințe și implicați-vă în realizarea evaluării riscurilor cu resursele de care dispuneți! Este mai simplu, mai eficient și mai adecvat condițiilor concrete din întreprindere!

Dacă ați luat decizia să realizați cu forțe proprii evaluarea riscurilor, puteți face acest lucru chiar dacă nu ați urmat cursuri de specializare în domeniul evaluării riscurilor.

Oricare ar fi decizia pe care ați luat-o, nu uitați că doar dumneavoastră, în calitate de angajator, răspundeți pentru asigurarea securității și sănătății lucrătorilor!

4. CE ESTE EVALUAREA RISCURILOR?

Evaluare de risc: Proces care constă în identificarea și estimarea riscurilor pentru securitatea și sănătatea lucrătorilor, generate de pericolele existente la locul de muncă, cu scopul de a stabili:

- Sursele unor posibile vătămări;
- Posibilitățile de eliminare a pericolelor și, dacă nu este posibil, măsurile de prevenire și protecție care trebuie implementate pentru a ține sub control riscurile.

Risc: Probabilitatea ca o persoană să fie vătămată cu o anumită gravitate, ca urmare a materializării unui pericol.

Pericol: Orice sursă potențială de vătămare sau daună materială (de ex. materiale, echipamente, metode sau practici de muncă etc.).

5. ÎN CE CONSTĂ EVALUAREA RISCURILOR?

Procesul de evaluare a riscurilor cuprinde:

- Stabilirea persoanelor care efectuează evaluarea riscurilor (echipa de evaluare);
- Inventarierea locurilor de muncă / posturilor de lucru / activităților desfășurate;
- Colectarea informațiilor;

- Identificarea pericolelor generate de lucrător, sarcina de muncă, echipamente de muncă, substanțe utilizate, tehnologii folosite, mediul de muncă etc.;
- Identificarea persoanelor expuse și a duratei expunerii la risc;
- Evaluarea riscurilor;
- Consemnarea rezultatelor evaluării (elaborarea documentului privind evaluarea riscurilor);
- Stabilirea măsurilor de prevenire și protecție și prioritizarea acestora (planul de prevenire și protecție);
- Punerea în aplicare a măsurilor de prevenire și protecție și urmărirea eficienței acestora;
- Revizuirea evaluării riscurilor, după caz.

6. CUM SE EVALUEAZĂ RISCURILE?

Nu există o metodă unică, „potrivită” pentru evaluarea riscurilor!

Oricare ar fi metoda folosită, aveți în vedere:

- să identificați **toate** pericolele și să evaluați riscurile relevante;
- **principiile generale de prevenire** prevăzute la art.7 alin.(3) din Legea nr.319/2006 (spre exemplu: când se identifică un risc, trebuie, în primul rând, identificate posibilitățile de eliminare a riscului respectiv).

O abordare simplă, care poate fi utilizată mai ales în întreprinderile micro și mici, cuprinde **cinci etape**:

- **Etapa 1 - Identificarea pericolelor, a riscurilor și a persoanelor expuse.** Identificarea surselor posibile de vătămare la locul de muncă și a lucrătorilor care pot fi expuși pericolelor.
- **Etapa 2 - Evaluarea riscurilor** (gravitatea unor posibile vătămări și probabilitatea producerii acestora).

- **Etapa 3 - Stabilirea acțiunilor de prevenire.** Identificarea măsurilor necesare pentru eliminarea sau ținerea sub control a riscurilor.
- **Etapa 4 - Aplicarea măsurilor de prevenire și protecție.** Se realizează pe baza planului de prevenire și protecție care stabilește ordinea de prioritate, termenul de realizare și persoanele responsabile.
- **Etapa 5 - Monitorizarea și revizuirea.** Rezultatele evaluării se monitorizează permanent și se revizuiesc.
Evaluarea riscurilor nu se realizează o dată pentru totdeauna!

7. CE TREBUIE SĂ CONȚINĂ DOCUMENTUL PRIVIND EVALUAREA RISCURILOR?

Evaluarea riscurilor trebuie consemnată într-un document succint care conține cel puțin următoarele informații:

- numele și funcția persoanelor care au efectuat evaluarea,
- informații referitoare la implicarea lucrătorilor și a reprezentanților acestora în procesul de evaluare a riscurilor,
- pericolele și riscurile identificate,
- grupurile de lucrători care se confruntă cu riscuri specifice,
- măsurile de prevenire și protecție necesare,
- informații privind monitorizarea și revizuirea evaluării riscurilor, inclusiv termene și persoane implicate.

În situația în care întreprinderea are puncte de lucru, pentru fiecare dintre acestea trebuie să se realizeze un document de evaluare a riscurilor specifice punctului de lucru respectiv.

8. DE CE ESTE UTIL DOCUMENTUL PRIVIND EVALUAREA RISCURILOR?

Poate fi utilizat pentru:

- Transmiterea informațiilor către persoanele interesate;
- Elaborarea planului de prevenire și protecție;
- Selectarea tipurilor de echipamente individuale de protecție;
- Elaborarea instrucțiunilor proprii și instruirea lucrătorilor;
- Monitorizarea după evaluare, pentru a verifica dacă au fost implementate măsurile necesare;
- Dovedirea îndeplinirii obligațiilor legale privind realizarea evaluării riscurilor;
- Orice revizuire, în cazul în care se modifică condițiile de muncă.

9. CINE ARE ACCES LA REZULTATELE EVALUĂRII RISCURILOR?

Puneți rezultatele evaluării riscurilor la dispoziția celor implicați în activitatea de prevenire și protecție, precum și a celor care au acces la locurile de muncă respective:

- Conducători ai locurilor de muncă;
- Lucrători și reprezentanți ai acestora;
- Alți angajatori și lucrători care desfășoară activități în întreprindere;
- Medic de medicina muncii;
- Autorități competente.

10. DE UNDE PUTEȚI OBTINE INFORMAȚII SUPLIMENTARE?

Informații, materiale și instrumente ajutătoare puteți găsi și accesând următoarele pagini de internet:

- www.inspectiamuncii.ro/ssmimm
- www.inspectmun.ro
- osha.europa.eu/ro
- www.inpm.ro
- www.oiraproject.eu